

LIBROS

Časopis studenata
Informacijskih znanosti
Filozofskog fakulteta u Osijeku

ISSN online 2787-3544
ISSN tisak 2584-6965

br.

7

SADRŽAJ

RIJEČ UREDNIŠTVA O Librosu	4
AKTIVNOSTI Sudjelovanje studenata na brojnim događajima	5
DOGAĐANJA Nagrađeni studenti	14
USPJEŠAN STUDENTSKI RAD Izdvojeni radovi	16
INTERVJU Razgovor s profesorom sa Sveučilišta Johannes Gutenberg u Mainzu Razgovor sa studenticom koja je sudjelovala u programu Work and Travel	18
ZANIMLJIVOSTI Kako na najbolji način iskoristiti slobodno vrijeme?	20
PREPORUČUJEMO Filmovi, serije...	22
STUDENTSKI VODIČ Kafići, restorani, izlasci	24
KAMO POSLIJE STUDIJA Gdje rade bivši studenti informacijskih znanosti?	28

O LIBROSU

Klub studenata informatologije „Libros“ ima tradiciju dugu četrnaest godina. U tih četrnaest godina članovi su nastojali etablirati se kao proaktivni studenti željni znanja i razmjene iskustava, ali i druženja, a iste ciljeve njeguju i danas. Niz je aktivnosti u koje je Klub bio uključen. U listopadu prošle godine organizirao je, zajedno s članovima Udruge studenata povijesti ISHA, put na sajam knjiga u Beograd. U suradnji s drugim studentskim udrugama Filozofskog fakulteta sudjelovao je u prosincu prošle godine u pokretanju slušaonice novovalne glazbe, ali i na neformalnim druženjima članova studentskih udruga uoči Božića. Sudjelovali smo i na prvoj interdisciplinarnoj tribini udruga studenata našeg fakulteta, kao i na studentskoj konferenciji InfoDASKA održanoj u Zadru. Na to smo osobito ponosni jer smo se iz Zadra vratili ne samo s novim iskustvima i uspješno ostvarenim kontaktima s kolegama iz Zadra, Zagreba i Mostara nego i s priznanjem za najuspješnije izlagače. Libros je također sudjelovao u predstavljanju studija informatologije maturantima u Slavonskom Brodu, Osijeku i Vinkovcima, dok smo se široj javnosti predstavili sudjelovanjem na već tradicionalnoj manifestaciji Noći knjige. Trenutno su planirane aktivnosti Udruge ponajprije usmjerene na već uspješno započetu suradnju s ostalim udrugama na Fakultetu. Početkom 2018. godine planira se uključivanje u humanitarnu akciju prikupljanja slikovnica za dječje vrtiće. Projekt će biti proveden u suradnji s Gradskom i sveučilišnom knjižnicom Osijek i udrugom Vijuga. Osim toga, planiraju se sastanci s predstavnicima studijskih godina kako bi se organizirale konkretne radionice koje mogu pridonijeti boljem akademskom uspjehu studenata. Želja je Predsjedništva povezati studente ne samo na razini našeg Odsjeka nego i na razini Fakulteta, motivirati ih na sudjelovanje u razvijanju i djelovanju Librosa, pomoći im u svladavanju nastavnog gradiva i organizirati studentska putovanja. Naša vrata otvorena su za sve motivirane i marljive studente koji žele pomoći rastu i razvoju Librosa. Otvoreni smo za sve prijedloge i razne vidove suradnje. Odlučni smo i uvjereni da možemo unaprijediti naš klub i vjerujemo da će naš entuzijizam „zaraziti“ i ostale studente.

Lana Horvatić

IMPRESSUM

IZDAVAČ:

Filozofski fakultet Osijek
Klub studenata informacijskih
znanosti

LIBROS

Lorenza Jägera 9
31000 Osijek
libros@ffos.hr

GLAVNA UREDNICA:

Jelena Duvančić

GRAFIČKE UREDNICE:

Eva Stojić
Tomislava Konjevod

NOVINARI:

Cvijetin Vidaković
Ivana Ćosić
Endrina Eškić
Gabrijela Čuljak
Jelena Duvančić

STRUČNI SURADNICI:

izv. prof. dr. sc. Jelena Lakuš
Mirna Gilman Ranogajec

LEKTURA:

izv. prof. dr. sc. Goran
Tanacković Faletar

IMPRESSUM

SUDJELOVANJE STUDENATA NA BROJNIM DOGAĐAJIMA

RADIONICE LEGO MINDSTORMS

Radionice Lego Mindstorms radionice su na kojima se uči programirati Lego Mindstorms robota. Radionice zapravo ne uče djecu programirati (pisati kod), već ih se uči slagati blokove i logički razmišljati. Radionice su vodile Ana Leh i Dajana Stojanović (studentice 2. godine diplomskog studija Informacijskih tehnologija i Nakladništva). Prva radionica koju su organizirale bila je u sklopu European Code Weeka. Radionica se održala 21. listopada 2016. godine u prostorijama Filozofskog fakulteta. Na radionici su sudjelovali učenici 3.

razreda Osnovne škole Mladost iz Osijeka, njih dvadesetak. Na početku radionice Ana i Dajana učenicima su objasnile od čega se sastoji svaki robot (motori, senzori, brick) te kako se koristi program u kojem su slagali blokove koji pokreću robota. Imale su po jednog robota te su grupama od po 2 učenika objašnjavale kako da pokrenu svog robota. Uz programiranje robota, na radionici su učenici imali zadatak i nacrtati jednog robota. Ivana Jukić i Ivana Čosić pomogle su učenicima u crtanju. Na kraju su odabirali

najbolji crtež te podijelili nagrade. Druga radionica bila je u sklopu Hour of Codea. Radionica je održana 9. prosinca 2016. godine. Sudjelovali su učenici 4. razreda Osnovne škole Dobriše Cesarića, njih 20, a radionica se održavala u prostorijama škole. Treća radionica održana je u sklopu Mini Makers Fairea koji se održava u osječkom EMŠC-u, a bila je namijenjena djeci u dobi od 1. do 5. razreda osnovne škole.

Tekst: Dajana Stojanović

KONFERENCIJA „NAKLADNIŠTVO: TRENDVI I KONTEKSTI“

Međunarodna nakladnička konferencija održana je u Zagrebu 1. i 2. prosinca 2016. godine na Goetheovu institutu. Na konferenciji su sudjelovali studenti 1. i 2. godine Diplomskog studija nakladništva. Osim što su mogli poslušati zanimljiva predavanja predavača iz raznih zemalja, studenti su imali priliku nazočiti i okruglom stolu hrvatskih nakladnika. S obzirom na to da je konferencija održana u prosincu, studenti su u slobodno vrijeme uživali u čarima Adventa u Zagrebu.

Tekst: Jelena Duvančić

4th INTERNATIONAL CONFERENCE ON PUBLISHING TRENDS AND CONTEXTS

PROJEKT KREATIVNE RADIONICE U DJEČJEM DOMU „KLASJE“

Na prvoj godini diplomskog studija, a u sklopu kolegija Projektni menadžment, studentice Vedrana Filić, Marija Vencel, Katarina Blažević i Martina Bošnjak Turalija za projekt su rad osmislile kreativne aktivnosti koje su provele u Dječjem domu „Klasje“. U dogovoru s predstojnicom doma u Zagrebačkoj ulici Marijom Ozdanovac, projekt je započet u studenom 2016. godine.

Kreativne radionice odvijale su se svake subote tijekom studenog 2016. godine u vremenu od 14 i 30 do 17 i 30. Tijekom radionica djeca su izrađivala razne rukotvorine poput nakita, prigodnih čestitki, ukrasa i ostalog, a uz pomoć našeg

tima i pod nadzorom jedne odgovorne osobe iz njihove podružnice. Kreativne rukotvorine izložili smo na božićnom izdanju sajma u sklopu projekta ReArt koji je provodila udruga PLAN-Taža. Sajam je bio održan u Esseker centru u prosincu 2016. godine.

Tim smo projektom nastojali potaknuti djecu na kreativno izražavanje i stvaranje te im omogućiti da svojim radom pridonese zajednici. Iznenađujuće je bilo to što su u radionicama najviše uživali dječaci, koji su zajedno s nama izložili svoje radove na sajmu. Od donacija prikupljenih na sajmu osigurali smo im školski pribor i slatkiše kao znak pažnje i zahvalnosti za suradnju i trud koji su uložili.

Tekst: Martina Bošnjak Turalija

BALKANSKI KONGRES AIESEC-A

AIESEC je najveća svjetska studentska organizacija koja djeluje u 127 zemalja. Ove je godine na Jahorini od 9. do 12. ožujka po prvi put organizirana konferencija koja je okupila mlade iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Crne Gore, njih preko 170. S Odsjeka za informacijske znanosti sudjelovale su studentice Preddiplomskoga studija informatologije Mihaela Kolić, Ivona Čosić i Antonela Galić. Glavna ideja kongresa bila je povezivanje mladih u multikulturalnom okruženju s ciljem razvijanja leaderskih vještina i borbe protiv predrasuda kojima svjedočimo svaki dan. Uz predavanja i radionice, sudionici su imali priliku upoznati se i s velikim tvrtkama koje surađuju s AIESEC-om, ali i s bivšim AIESEC-ovim članovima koji su ostvarili zavidne karijere upravo zahvaljujući toj organizaciji. Lokalni odbor Osijek osvojio je nagradu „Growing disruptively“, dok su članovi Dominik Kratofil i Antonela Galić dobili posebna priznanja za svoj rad u udruzi. Sljedeći balkanski kongres predviđen je već za iduću godinu, a na njemu bi trebale sudjelovati i ostale balkanske zemlje.

Tekst: Mihaela Kolić

PRVA INTERDISCIPLINARNA TRIBINA STUDENTSKIH UDRUGA FFOS-A

Dana 15. i 16. ožujka 2017. godine u Svečanoj dvorani Filozofskog fakulteta Osijek održana je Prva interdisciplinarna tribina studentskih udruga Filozofskog fakulteta Osijek. Cilj je tribine bio razvoj kritičke misli svih sudionika i posjetitelja. Krovna tema tribine bila je „Pravo na život, pravo na smrt“ te je svaka studentska udruga svojim izlaganjem ponudila drukčije gledište i pristup problematici prava na život i smrt. Članovi studentske udruge studenata informacijskih znanosti „Libros“ sudjelovali su kako u organizacijskom tako i u prezentacijskom dijelu tribine. U organizacijskom dijelu sudjelovale su studentice Lana Horvatić, Ana Boras, Mihaela Kolić i Mirela

Majstorović. Ivona Palko i Cvjetin Vidaković doprinijeli su tribini izlaganjem rada na temu „Definiranje neprijatelja – dehumanizacija nepoželjnih“, u kojem su govorili o načelima propagande u nacističkoj Njemačkoj, prije i za vrijeme Drugog svjetskog rata, nastojeći prikazati koju su ulogu i moć različiti mediji (film, knjige, radio, časopisi i novine) imali u manipulaciji širokim narodnim masama, povezujući svoje izlaganje i s problematikom moderne propagande i njezina utjecaja na današnje društvo. Sudjelovanjem na Prvoj interdisciplinarnoj tribini studentskih udruga Filozofskog fakulteta u Osijeku započela je i formalna suradnja između studentskih udruga Filozo-

skog fakulteta koja će se nastaviti u okviru zajedničkih projekata, ali i organiziranjem neformalnih okupljanja.

Tekst: Cvjetin Vidaković

SAT LEKTIRE

U sklopu kolegija „Knjižnični programi i usluge za djecu i mladež“ studentice 3. godine Preddiplomskog studija informatologije Ivana Jukić i Gabrijele Čuljak, pod mentorstvom doc. dr. sc. Ivane Martinović, 26. travnja 2017. godine održale su sat lektire učenicima 1. razreda Osnovne škole „Franjo Krežma“. Radilo se o priči „Hrabrica“ Željke Horvat-Vukelja. Priča govori o tome kako je jedan Perica odlučio biti odvažan i hrabar i naučiti voziti bicikl, no put do toga bio je uistinu dug i težak. Kroz nastavni sat pažnja se usmjeravala na važnost hrabrosti u životu, ali i na strah koji je opravdan i kojeg se ne treba sramiti. Međutim treba dati sve od sebe da ga se pobijedi. Studentice su sat započele razgovorom s djecom o njihovim najvećim strahovima, a kao što vjerojatno pogađate, strah od zmija bio je najviše spominjan. Kako bi shvatili lekturu i zapamtili priču, studentice su pripremile

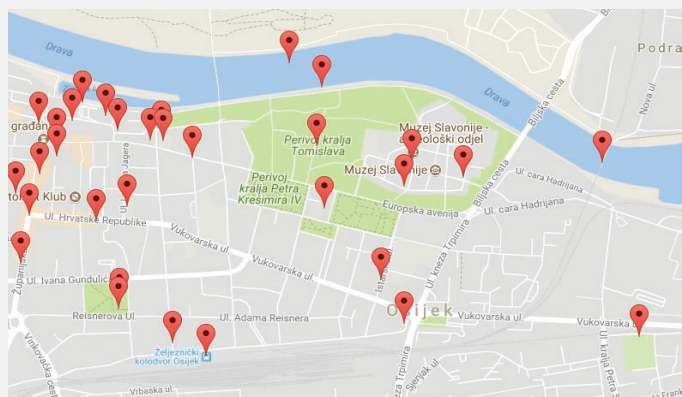
igre za njih, podijelile ih u dvije grupe i na kreativan način pomogle učenicima da dođu do konačnog rješenja. Učenici su se potom prisjetili mnogih situacija u kojima su bili hrabri. Naposljetku, zadan im je zadatak da sa svojim ukućanima prokomentiraju „Hrabricu“, ali i da zamisle da su ti ukućani njihov strah i da im, sukladno s tim, nešto poruče. Bitno je naglasiti da je glavnom junaku mama poručila kako su opravdani i strahovi od malih stvari te da su oni itekako česti. Konačna pouka bila je da uvijek treba prvo pobijediti male strahove, pa se onda boriti s onim velikima. Pozitivna energija prozela je cijeli sat i djeca su bila dosta divna. Takvim načinom rada pokazujemo da knjižničari mogu i trebaju sudjelovati u satovima nastave, jer ne samo da osmišljavaju obradu lekture na drukčiji način već tako i potiču čitanje. Ovaj sat lektire svima je ostao u lijepom sjećanju, a nama je donio i iskustvo neposrednog rada s učenicima.

Tekst: Gabrijele Čuljak i
Ivana Jukić

PROJEKT DIPLOMSKOGA STUDIJA INFORMATOLOGIJE „OSJEČKIM ULICAMA TRAGOM ZAVIČAJNIH PISACA“

Glavna ideja ovogodišnjeg projekta pod naslovom „Osječkim ulicama tragom zavičajnih pisaca“ bila je povezivanje gradskih lokaliteta s njihovim opisima u književnim djelima osječkih pisaca. Projekt su u okviru nastavnog plana izradili studenti 2. godine Diplomskoga studija informatologije Filozofskog fakulteta Osijek pod mentorstvom doc. dr. sc. Maje Krtalić (FFOS) i Ljiljane Krpeljević, voditeljice Razvojno-matične službe Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek. Izrađena je mrežna stranica koja putem Googleove karte povezuje lokalitete, snimljene fotografije i odabrane citate iz odgovarajućih djela. Mrežna stranica dostupna je na poveznici <http://knjiga.gskos.hr/~apahek/>. Tim projektnim radom nastavlja se dugogodišnja suradnja između Filozofskog fakulteta i Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek. Očekuje se da će rezultati projekta pridonijeti razvoju pozitivne slike o gradu Osijeku i njegovim znamenitostima, nadopuniti turističku ponudu grada Osijeka te pružiti brojne informacije svima koji su zainteresirani za kulturno upoznavanje grada. Projekt je otvoren za daljnji razvoj i nadopunjavanje.

Tekst: doc. dr. sc. Maja Krtalić

NOĆ KNJIGE 2017.

„Noć knjige“ je manifestacija kojom se već šestu godinu zaredom diljem zemlje obilježava Međunarodni dan knjige i autorskih prava i Dan hrvatske knjige, a kojoj je cilj afirmirati kulturu čitanja, potaknuti razgovor o literaturi te podići svijest o važnosti knjige u svakom društvu i svakom vremenu. „Noć knjige“ obilježava se i u Osijeku, i to na različitim lokacijama, od knjižnica i muzeja do knjižara. Kolege Cvjetin Vidaković, Lana Horvatić i ja, svi studenti 3. godine preddiplomskog studija, odlučili smo uključiti se u obilježavanje te važne manifestacije. Dana 21. travnja 2017. godine s početkom u 20 sati u Knjižari Nova održali smo predavanje pod naslovom „Povijest osječkog tiskarstva: u potrazi za osječkim tiskarima i knjižarima s kraja 19. i početka 20. stoljeća“, nastalo u dogovoru s izv. prof. dr. sc. Jelenom Lakuš i asistenticom Mírnom Gilman. Presentacija i izlaganje u trajanju od 40 minuta bili su vrlo pozitivno prihvaćeni od strane posjetitelja, pa vjerujem da smo na najbolji mogući način uspjeli dočarati značaj i ulogu koju su osječki tiskari imali krajem 19. i početkom 20. stoljeća.

Tekst: Ivana Ćosić

KREATIVNA RIZNICA

Studentice 3. godine Preddiplomskog studija informatologije i 1. godine Diplomskog studija informatologije Gabrijela Čuljak, Katarina Blažević i Vedrana Filić pod mentorstvom doc. dr. sc. Ivane Martinović održale su na Kreativnoj riznici 27. travnja 2017. godine radionicu pod naslovom „Knjižnični laboratorij za predškolce“. Kako je tema ovogodišnje Kreativne riznice bila kemija kreativne industrije, tom se radionicom željelo na drukčiji način pokazati i dokazati kako su knjižnica i knjige izvor znanja i ideja koje je moguće provesti u djelo. Na toj radionici sudjelovala su i djeca starije skupine Dječjeg vrtića Radost iz Osijeka. Studentice su na temelju knjiga nami-

jenjenih djeci i mladima osmislile pet pokusa za djecu. Bilo je tu vulkana, lava, statičkog elektriciteta, pa i vatre u boci. Djecu su najviše oduševili pokusi u kojima su i sama mogla sudjelovati, a euforija i oduševljenje itekako su im se vidjeli na licima. Tražili su da se neki pokusi ponove i više puta. Nakon pokusa djeci smo pročitali priču o slonu Koku i profesoru Baltazaru te zajedno s njima došli do zaključka da se svaka bolest najbolje može izliječiti iskrenim prijateljstvom. Ono na što su studentice i njihova mentorica posebno ponosne jest činjenica da su djeca shvatila kako se sve što smo izveli i čuli može pročitati u knjigama koje se mogu posuditi u knjižnici te kako je važnost čitanja uistinu velika.

Tekst: Gabrijela Čuljak

KNJIŽEVNI SUSRET

Studentice 1. godine Diplomskog studija informatologije i nakladništva u suradnji s Odjelom za rad s djecom i mladima 16. svibnja 2017. organizirale su susret s jednom od najpoznatijih hrvatskih književnica za mlade, Silvijom Šesto. Sama organizacija tog susreta bila je inicirana idejom profesorice Ivane Martinović u sklopu kolegija koji je vezan uz rad s djecom i mladima. Prostore American Cornera GISKO-a dupkom su popunili učenici sedmog razreda Osnovne škole „Franjo Krežma“. Svojim pričama književnica je zadržala sve, od najmlađih do najstarijih, a isto su tako i učenici oduševili nju svojim glazbenim izvedbama i čitanjem omiljenih dijelova njezinih knjiga. Za sve prisutne studentice su pripremile zanimljive znakove pažnje – straničnike koje su same izrađivale pod nastavom te grickalice i sokove. Cijeli je susret obilježen smijehom i pozitivnom atmosferom, a njegov glavni cilj – potaknuti mlade na čitanje – zasigurno je ispunjen.

Tekst: Tena Vilček

EUROPSKA NOĆ MUZEJA

Dana 20. svibnja 2017., povodom obilježavanja Europske noći muzeja, Muzej Slavonije Osijek održao je projekt „Živi muzej“. Projekt je organiziran u suradnji s Filozofskim fakultetom, odnosno studentima Odsjeka za povijest, Odsjeka za informacijske znanosti i Umjetničke akademije u Osijeku. Od studenata s našeg Odsjeka sudjelovali su studenti 3. godine preddiplomskog studija Antonella Ban, Monika Bikadi, Mirta Uglik, Endrina Eškić, Iris Farkaš, Vlado Flinčec, Lana Horvatić, Dorotea Roso i Cvi-jetin Vidaković, a njima su se pridružili i studenti prve godine Helena Rečić, Ivana Svalina, Josipa Tustanić, Tomislava Žilić, Eva Stojić i Mihaela

Kolić. Zadatak studenata bio je pronaći i istražiti tajne predmeta koji su u stalnom postavu Muzeja Slavonije te ih na izložbi predstaviti posjetiteljima. Kako bi posjetiteljima izložba bila što zanimljivija, djelatnici Muzeja Slavonije Osijek potvrdili su se u suradnji s Umjetničkom akademijom studentima nabaviti kostime koji predstavljaju razdoblje prezentiranog predmeta. Taj nam je projekt uvelike pomogao u razvijanju naših prezentacijskih sposobnosti. Također, uvijek je zanimljivo probati nešto novo i biti proaktivan u svojoj budućoj struci. Nadamo se da će biti još sličnih projekata.

Tekst: Mihaela Kolić,
Eva Stojić

6. KONFERENCIJA CODEANYWHERE SHIFT

Konferencija Codeanywhere Shift po 6. je put održana 1. i 2. lipnja u zgradi splitskog HNK-a. Konferencija je mjesto susreta IT-profesionalaca, tvrtki, domaćih i stranih institucija, predstavnika investicijskih fondova, studenata i medija. Nakon uvodnog pozdrava organizatora Ivana Burazina, predavanje „Developing for Humans“ održao je Christian Heilmann iz Microsofta. Osim načina na koje se možemo koristiti robotima, objasnio

je i zašto se ne moramo bojati novih tehnologija. Na pozornicu je izašao i Luka Abrus iz tvrtke Five te održao predavanje o novostima u izradi mobilnih aplikacija. Jednu od zanimljivijih prezentacija održao je Kanadanin Ryan Christiani iz HackerYou, a publiku je nasmijao i svojim elegantnim ljetnim stylingom koji možete vidjeti na slici.

Na konferenciji su sudjelovali Katarina Blažević, Manuela Mikulecki, Andrea Mihaljević, Lana Horvatić, Dina Sambolek, Željana Hrkać i Jelena Duvančić. Tijekom pauze za ručak odlučili smo isprobati što se sve nudi na štandovima i ni-

smo ostali razočarani ni praznih ruku. Isprobali smo VR-naočale pomoću kojih smo se prebacili u crtani film u kojem smo kuhali, a nakon toga smo u stvarnosti gledali robota koji kuha. Testirali smo i vještine koktel-majstora. Osim natjecanja za najboljeg igrača PlayStationa 4, održavalo se i natjecanje u kojem je glavna nagrada bila stipendija za studij Aspira. Uspjeli smo se zabaviti, naučili smo nešto novo i, što je najvažnije, ostvarili smo poslovne kontakte važne za budućnost.

Tekst: Jelena Duvančić

MIPRO (40TH JUBILEE INTERNATIONAL CONVENTION ON INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY, ELECTRONICS AND MICROELETRONICS)

Konvencija Mipro održana je od 22. do 26. svibnja u Opatiji. To je jedan od većih i značajnijih IT-događaja na nacionalnoj, ali i međunarodnoj razini jer se na njemu okupljaju vrsni stručnjaci iz različitih područja informacijskih i komunikacijskih tehnologija, elektronike i mikroelektronike iz cijelog svijeta. Mipro se održao u dva hotela: Admiral i Adriatic. Tijekom četiri dana, koliko je trajao skup, ondje je predstavljeno stotinjak radova iz navedenih područja. Za mene je to jedno od značajnijih postignuća u dosadašnjem obrazovanju jer je trebalo puno strpljenja i hrabrosti kako bih dobila priliku sudjelovati na ovome skupu. Na

skup sam se prijavila na prijedlog profesora Jakopeca koji mi je predložio da svoj završni rad izložim na nekoj konferenciji ili objavim u nekom časopisu. Odlučili smo se za prijavu na skup i tako je krenula naša avantura pod naslovom „Comparative analysis of tools for development of native and hybrid mobile applications“. Završni rad od skoro 40 stranica za početak je trebalo skratiti na maksimalno šest stranica, jer Mipro zahtijeva da članak bude u određenoj formi. Rad je zatim preveden na engleski jezik i poslan na recenziju. S obzirom na činjenicu da je to bio mnako prvi članak, komentari recenzenata malo su me pokolebali, ali nisam odustala te sam tekst ispravila prema njihovim uputama. Rad je nakon toga prihvaćen te je počelo moje pripremanje za izlaganje, ali i, ne manje važno, planiranje smještaja i prijevoza. Iako sam uživala u Opatiji cijeli tjedan, nije mi bilo svejedno jer je moje izlaganje u kategoriji Mipro Junior bilo tek četvrti dan skupa, u četvrtak u 9 sati. Najvažnije je bilo napraviti prezentaciju koja sudionicima i posjetiteljima skupa neće biti dosadna te se pripremiti za sva moguća pitanja, što je, naravno, nemoguće. U četvrtak u 9 sati svi smo se pojavili u Admiralu, gdje se moje izlaganje trebalo održati, no nedostajala je jedna jako važna stvar: električna energija. Iako su se zbog toga izlaganja malo pomaknula, sve je proteklo u najboljem redu. Kamen mi je pao sa srca. Mjeseci rada na ovom radu isplatili su se, a Opatiji se zasigurno vraćam i sljedeće godine.

INFODASKA

Kao i svake godine, svibanj je mjesec koji studenti našeg odsjeka željno iščekuju, a jedan od glavnih razloga za to jest naša studentska konferencija InfoDASKA (skraćeno: DASKA). DASKA je konferencija koju organiziraju studenti informacijskih znanosti u tri hrvatska grada: Zadru, Osijeku i Zagrebu, a od sljedeće godine i u Mostaru, u susjednoj Bosni i Hercegovini.

DASKA je održana u Zadru u razdoblju od 5. do 6. svibnja 2017., što znači da je sav „teret“ organizacije bio na kolegama iz Zadra. Za tu je konferenciju interes pokazalo čak 17 naših studenata: Jelena Duvančić, Gabrijela Čuljak, Endrina Eskić, Ivana Dejanović, Josipa Iljić, Dajana Stojanović, Tena Vilček, Antonio Pahek, Cvijetin Vidaković, Jure Žilić, Tea Miličević, Mateja Paradžik, Anto-

nela Čepčar, Katarina Đurđević, Ana Boras, Lana Horvatić i Ivona Palko. Stigli smo na određite dan ranije, u rano jutro, kako bismo se uspjeli malo pripremiti i podružiti prije same konferencije. Smjestili smo se u hostelu Windward, gdje smo se družili uz Nintendo Wii te slavenske kobasice i ajvar. Izlasci i plesanje s kolegama iz Zadra, Zagreba i Mostara, zajednički obroci u dnevnom boravku hostela i čekanje zore samo su neki od ljepših trenutaka koje mogu izdvojiti. Što se tiče same konferencije, sve je prošlo bez ikakvih problema. Glavna tema ovogodišnje konferencije bile su mogućnosti i izazovi suradnje informacijskih ustanova. Konkretno teme odabrali smo u dogovoru s našim profesorima, nakon čega smo marljivo proveli različita istraživanja, pripremili svoja izla-

ganja, a na kraju ih i uspješno izložili. Neke od tema bile su vezane uz suradnju različitih informacijskih ustanova, škola, nakladničkih kuća i IT-tvrtki. Na samom kraju konferencije proglašeni su i najbolji izlagači, a taj naslov ponosno su obranile Gabrijela Čuljak i Endrina Eskić s FFOS-a. Sljedeće godine stavite ruksake na leđa i put pod noge prema Mostaru. Kolege, iskoristite sve mogućnosti koje vam naš odsjek pruža jer ih ima zaista puno. Nakon pet godina, ono čega ćete se rado prisjećati jesu upravo takvi događaji, obilje smijeha i nova poznanstva, prije nego neprospavane noći i ispiti ili petice i dvojke u studomatu.

VOLONTIRANJE U BLATU NA KORČULI

I drugu godinu zaredom odlučila sam dio svog slobodnog ljeta provesti u Blatu na Korčuli, volontirajući od 17. do 29. srpnja u knjižnici samostana Blažene Marije Propetog Isusa Petković, gdje smo bile i smještene. Na put sam preko vijugave Bosne i Hercegovine do Korčule krenula 17. srpnja s bivšom voditeljicom FFOS-ove knjižnice Gordanom Gašo. Nakon nekoliko dana pridružili su nam se profesor Damir Hasenay i njegova supruga, koji su nam u poslu uvelike pomogli. Ove godine zadatak je bio „samo“ preuzimati zapise, katalogizirati i inventarizirati knjige. Svoju praksu u isto je vrijeme odrađivala i kolegica Nina iz Zadra, koja je doprinijela da atmosfera na poslu bude još ljepša i veselija. Uz posao, bilo je dovoljno vremena i za obilazak korčulanskih ljepota, od Vele Luke, grada Korčule, otoka Proizda koji inače nazivaju i rajem na zemlji, Prigradice, Prižbe, gusarskih bitki, Jinxa i drugih koncerata te još mnogočega. Iako je obavljeno mnogo posla, ostalo ga je za još nekoliko godina, što znači da će još nekoliko generacija informatologa provoditi svoje vrijeme u prekrasnom Blatu radeći, ali i uživajući u ljepotama predivne Korčule.

Tekst: Tena Vilček

Tekst: Tena Vilček

EUROPEAN SUMMER SCHOOL ON INFORMATION SCIENCE 2017

Od 28. kolovoza do 1. rujna 2017. održavala se Prva europska ljetna škola informacijskih znanosti organizirana u okviru projekta Erasmus+ EINFOSE u Njemačkoj. Profesorica Sanjica Faletar Tanacković i ja noćnim smo vlakom 26. kolovoza krenule na put u Njemačku i naredni dan stigle u Katlenburg, mali gradić na sjeveru Njemačke. Ljetna je škola pokrivala četiri područja informacijskih i komunikacijskih znanosti (znanstvenoistraživački rad, pretraživanje i pronalaženje informacija, vrednovanje informacijskih usluga i odabrana poglavlja iz informacijskih znanosti). Ukupno 24 sudionika došla su iz 12 zemalja Europe i Azije kako bi nadogradili svoje znanje u području informacijskih znanosti. Svakodnevna predavanja odvijala su se u prostoru dvorca u kojem smo svi bili smješteni. Prijepodneva predavanja i poslijepodnevne vježbe održavali su vodeći predavači s različitih europskih visokih učilišta. Prvo, uvodno predavanje o tome što su informacijske znanosti održao je Thomas Mandl, profesor iz područja informacijskih znanosti na Sveučilištu Hildesheim u Njemačkoj. Nakon njega, profesorica Sanjica Faletar Tanacković održala je predavanje o društvenim ulogama i vrijednostima knjižnične profesije.

Je. Po završetku njezina predavanja dobili smo grupni zadatak – trebali smo opisati po tri zanimanja iz područja informacijskih znanosti. Cilj je tog zadatka bio predstaviti ostalim polaznicima škole koje se sve kompetencije traže za određeno zanimanje iz spomenutog područja. Potom su nas Maja Žumer i Polona Vilar, profesorice sa Sveučilišta u Ljubljani, naučile nešto više o organizaciji informacija kako kroz predavanja tako i kroz grupni rad. Naučili smo kako je vrlo važno da svaka organizacija usustavi podatke na način koji će koristiti njoj i njezinim korisnicima. Nakon toga, profesor Vittore Casarosa iz Italije (Sveučilište u Pisi) uveo nas je u svijet semantičkog weba i povezanih podataka. Zadatak koji smo morali riješiti u grupama od-

nosio se na pisanje metapodataka određenog informacijskog objekta. Održana su potom i predavanja o akademskoj komunikaciji, eksperimentalnim istraživanjima i procesu istraživanja. Prije posljednjih predavanja uputili smo se vlakom u obližnji gradić Herzberg am Harz, gdje smo proveli popodne upoznavajući kulturu grada i družeci se. Zadnja predavanja održale su profesorice Kornelija Petr Balog (Sveučilište u Osijeku) i Elena Mavecicute (Sveučilište u Borosu), a odnosila su se na temu vrednovanja informacijskih izvora. U grupnom radu predviđenom uz posljednje predavanje morali smo vrednovati jednu odabranu informacijsku uslugu, što smo na kraju i prezentirali profesorima i studentima. Sudjelovanje na European Summer School on Information Science 2017 za mene je veliko iskustvo jer sam prvi puta imala priliku sudjelovati u programu u koji su uključeni studenti iz različitih zemalja svijeta. Uz upoznavanje različitih kultura, škola mi je također proširila znanje iz područja informacijskih znanosti, iz kojeg sam imala vrlo kvalitetnu teorijsku i praktičnu podlogu. Preporučila bih svima da se što više uključuju u izvannastavne aktivnosti poput ove jer se tu mnogo može naučiti, i to kako o svom području studiranja tako i o sebi. Sljedeća ljetna škola održat će se u Grazu, Austrija, u srpnju 2018. godine.

NAGRADENI STUDENTI

Studentsko je doba, kažu, Snajljepše životno razdoblje koje možemo proživjeti. Vrijeme provodimo kako na fakultetu i predavanjima tako i na različitim druženjima, studentskim zabavama i kavama. No što je sa sudjelovanjima na različitim konferencijama, radom u studentskim udrugama i volontiranjem? Naravno, za izvannastavne aktivnosti potrebno nam je određeno vrijeme, dobra volja i želja za pozitivnim promjenama. Predstaviti ćemo naše dvije studentice koje su svojim radom, trudom i slobodnim vremenom uspjele ostvariti pozitivne promjene u svojim životima, ali i inspirirati ostale studente da učine isto.

INFODASKA 2017. U ZADRU – NAGRAĐA ZA NAJBOLJE IZLAGANJE

Ovogodišnja konferencija InfoDASKA bila je međunarodna i na njoj su, osim studenata informacijskih znanosti u Osijeku, Zagrebu i Zadru, sudjelovali i studenti informacijskih znanosti iz Mostara te Erasmus-studentica iz Njemačke. Također, razlikovala se od prethodnih i po tome što su organizatori uveli nagradu za najbolje izlaganje. Nakon teškog zadatka žirija, pobjedu su odnijele osječke studentice informacijskih znanosti Gabrijele Čuljak, Ivana Jukić i Endrina Eskić s radom pod nazivom „Program otkupa knjiga Ministarstva kulture i podaci o javnoj posudbi: mogućnosti analize“. Njihov osnovni cilj u radu bilo je analiziranje knjiga koje su odobrene

za financiranje od strane Ministarstva te učestalosti njihova posuđivanja. Zaključilo se kako se velika količina financijskih sredstava ulaže u otkup knjiga koje se u konačnici posude tek nekoliko puta godišnje te se upravo zbog tog zaključka ova tema proglasila kontroverznom. Evo kako Endrina Eskić komentira konferenciju i što poručuje drugim studentima: „InfoDASKA 2017 bila je prva InfoDASKA na kojoj sam sudjelovala. Osim što sam zajedno s kolegicama predstavila naše istraživanje, posjetila sam Zadar i upoznala studente informacijskih znanosti iz Zadra, Zagreba i Mostara. Svakako bih studentima preporučila da se odvaže na odlazak na InfoDASKU jer je ona odličan uvod u sudjelovanje u nekim većim međunarodnim konferencijama.“

Tekst: Ivana Ćosić

POHVALA ZA IZVANNASTAVNE AKTIVNOSTI

Filozofski fakultet Osijek svoje studente svake godine nagrađuje za uloženi trud i rad tijekom studiranja, i to kako za uspješnost u studiranju tako i za izvannastavne aktivnosti. Ove se nagrade dodjeljuju upravo zato da bi se što više motiviralo studente na dodatno sudjelovanje i rad za društvo. Kako bismo inspirirali druge, odabrali smo studenticu koja je ove godine dobila pohvalu za izvannastavne aktivnosti. Njezino je ime Ivona Palko i studentica je prve godine Diplomskog studija informatologije i IT-a. U nastavku slijedi njezin kratak opis dodjele nagrade koji će vas sigurno inspirirati da se i vi prijavite!

Tekst: Ivana Ćosić

„Pred kraj prošle godine, u studenom 2016., objavljena je obavijest na mrežnim stranicama FFOS-a o nagrađivanju studenata koji se bave izvannastavnim aktivnostima. Na poticaj nekoliko profesora odlučila sam ispuniti prijavni obrazac u kojem sam navela sve aktivnosti kojima se bavim ili sam se bavila njima, a da nisu bile vezane uz predavanja i ispite. Uz prijavni obrazac bilo je potrebno priložiti i prosjek ocjena (potrebno je imati prosjek veći od 3,50) te dokaze o sudjelovanju u svim aktivnostima koje sam navela u prijavnom obrascu. Nakon mnogo e-poruka koje sam uputila raznim organizatorima kako bi mi izdali potvrde o sudjelovanju, približio se i datum za konačnu predaju dokumenata. Početkom nove kalendarske godine pristigla mi je e-poštom i obavijest kako sam, uz dvoje starijih studenata, dobila pohvalu dekana za izvannastavne aktivnosti. Koja sreća! Također, dobila sam i poziv na svečanu dodjelu pohvale 10. veljače 2017., na kojoj nam je prodekanica za studijske programe i cjeloživotno obrazovanje Dubravka Božić-Božović dodijelila pohvale i poklone FFOS-a.”

Ivona Palko

IZDVOJENI RADOVI

Studenti Odsjeka za informacijske znanosti tijekom studiranja napišu velik broj seminarskih radova, uglavnom za kolegije koje polažu, ali ponekad i za konferencije i slična događanja. Kako bi se napisao kvalitetan rad, potrebno je pretražiti svu dostupnu literaturu vezanu uz temu samog rada. U tom slučaju pomažu im vještine koje su stekli na samom studiju, uključujući i vještine pretraživanja izvora informacija, vrednovanja izvora informacija, ali i vrednovanja samih informacija, te načine da sve prikupljeno prikažu u svom radu. Pripremili smo vam nekoliko studentskih radova koji su se istaknuli ove godine.

Završni rad „Uloga multikulturalnih knjižnica u integraciji imigranata“ studenta 3. godine Preddiplomskog studija informacijskih znanosti Jure Žilića pod mentorstvom izv. prof. dr. sc. Sanjice Faletar Tanacković te sumentorstvom dr. sc. Darka Lacovića. Rad je uspješno obranjen, a u nastavku pročitajte sažetak.

Sažetak

Svrha je ovog završnog rada bila istražiti ulogu multikulturalnih knjižnica u procesu integracije imigranata u suvremenom društvu. Naime rad je motiviran velikim migracijskim valom koji je nedavno zahvatio Europu i naporima (narodnih) knjižnica diljem Europske unije koje pokušavaju doprinijeti normalizaciji stanja (unatoč oštroj retorici koja je često prisutna u javnim medijima) te senzibilizirati javnost i većinsko stanovništvo za položaj izbjeglica, ali isto tako i pomoći izbjeglicama da se što lakše snađu u novim sredinama.

Rad polazi od temeljnih vrijednosti i načela na kojima narodne knjižnice temelje svoju djelatnost (demokracija, tolerancija, kulturna raznolikost) kako bi se opisala njihova važna uloga u promicanju multikulturalnosti i skladnog suživota pripadnika različitih jezičnih, kulturnih i etničkih manjina. Pred-

stavljaju se uspješni projekti domaćih i stranih narodnih knjižnica kojima se potvrđuje da su knjižnice neutralna mjesta u kojima svi članovi zajednice mogu pronaći tražene informacije i primjerenu građu za čitanje, provesti kvalitetno slobodno vrijeme te susresti druge i drukčije, ali i usvojiti vještine i znanja neophodna za snalaženje u svakodnevnom životu. Pored tradicionalnih multikulturalnih usluga koje knjižnice pružaju, kao što su učenje jezika većinskog stanovništva i osiguravanje građe na materinjem jeziku imigranata, u radu se opisuju i neke iznimno inovativne i uspješne knjižnične usluge. Primjerice u švedskom gradiću Hultsfredu imigranti u lokalnoj narodnoj knjižnici imaju mogućnost „posudbe“ pripadnika većinskog švedskog stanovništva kako bi se međusobno upoznali i razvili povjerenje te na taj načini stvorili temelj za budući skladan suživot.

Studentica 1. godine diplomskog studija informatologije i informacijskih tehnologija Tena Vilček pod mentorstvom prof. dr. sc. Kornelije Petr Balog za potrebe kolegija „Vrednovanje informacijskih usluga“ napisala je seminarski rad pod nazivom „(Ne)korištenje knjižničkog kataloga među studentima Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera“. U nastavku možete pročitati sažetak.

Sažetak

Knjižnice su ključna komponenta današnjeg obrazovanja. Posebnu ulogu u visokoškolskom obrazovanju imaju visokoškolske knjižnice, ali jednim dijelom i narodne knjižnice, koje su kao takve namijenjene cijeloj zajednici. Jedna od djelatnosti navedenih knjižnica jest i izrada knjiž-

ničkog kataloga koji kao posrednik između korisnika i građe omogućuje uvid u knjižnični fond, što najčešće rezultira njegovim krajnjim korištenjem. Prvi dio rada govori o knjižničnim katalozima, a u njemu se donosi i pregled već provedenih istraživanja o njihovom korištenju. Drugi dio rada odnosi se na provedeno istraživanje o korištenju kataloga među studentima Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Cilj je istraživanja saznati koliko studenti osječkog sveučilišta koriste knjižnične kataloge i koje strategije koriste prilikom pretraživanja te doznati neke njihove stavove o korištenju kataloga uopće. Također, cilj je bio istražiti koriste li studenti Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta češće kataloge i koriste li bolje strategije prilikom pretraživanja od studenata drugih fakulteta i odsjeka. Istraživanje je provedeno u svibnju 2017. godine i njime je obuhvaćeno 57 studenata s različitih osječkih fakulteta, a podaci su prikupljeni putem online upitnika. Rezultati istraživanja prikazali su samo jedan dio trenutne situacije koja se tiče korištenja knjižničnih kataloga među studentima u Osijeku te su pokazali značajne razlike među fakultetima, a što može poslužiti kao poticaj određenim ustanovama da nešto poduzmu i promijene.

U nastavku možete pročitati sažetak diplomskog rada pod nazivom „Novine kao medij knjižarskog oglašavanja: „Danica“, prvi hrvatski književni i kulturni list“. Diplomski je rad uspješno obranjen, a napisala ga je studentica jednogodisnjeg diplomskog studija informatologije Iva Magušić-Dumančić pod mentorstvom izv. prof. dr. sc. Jelene Lakuš.

Sažetak

U radu se na primjeru „Danice“, vodećeg hrvatskog književnog lista preporodnog razdoblja, problematizira knjižarsko oglašavanje u novinama, relativno novom mediju koji je tijekom 19. stoljeća doživio procvat i koji je mogao zbog svog brzog tempa izlaženja daleko bolje pratiti ubrzanu produkciju knjiga i časopisa nego knjižarski katalogi u kojima su se do tada uglavnom objavljivale vijesti o novitetima na knjižnom tržištu. Cilj je rada pokazati u kojoj su mjeri i na koji način tiskari, nakladnici i knjižari, ali i sami autori, novine koristili u marketinške svrhe. Identificirani knjižarski oglasi analiziraju se s kvantitativne (učestalost pojavljivanja oglasa kroz godine), grafičke (grafičko oblikovanje oglasa) i formalno-sadržajne strane (vrste bibliografskih informacija koje se donose u oglasima). Zaključuje se da su knjižarski oglasi dijelom na tragu suvremenog

načina oglašavanja knjiga jer se, uz naslov i autora, često donose i podaci o sadržaju knjiga. Međutim činjenica da u velikom broju oglasa nedostaju važne informacije kao što su nakladnik ili cijena, kao i prilično skromno grafičko oblikovanje oglasa, ukazuje na još uvijek nedovoljnu pripremljenost nakladnika i knjižara na takav vid knjižarskog oglašavanja. Ipak, on je nesumnjivo bio prepoznat te se brzo razvijao, osobito od 1850-ih i 1860-ih godina, kada dolazi do ubrzanog razvoja ne samo tiskarske produkcije nego i knjižarstva.

RAZGOVOR S PROFESOROM SA SVEUČILIŠTA JOHANNES GUTENBERG U MAINZU

Tijekom međunarodne nakladničke konferencije „Nakladništvo: trendovi i konteksti“, organizirane u Zagrebu u prosincu 2016. godine, održali smo intervju s profesorom dr. Christophom Bläsijem. Inače profesor na Sveučilištu Johannes Gutenberg u Mainzu te trajni gostujući predavač na Sveučilištu St. Gallen, dr. Christoph Bläsi stručnjak je za elektroničko nakladništvo i udžbenike. Područje njegova užeg interesa jest područje digitalnog nakladništva i ekonomije knjige. Njegova istraživanja, među ostalim, uključuju i semantičke tehnologije, strukture teksta i objavljivanja, analize trendova na tržištu knjiga te utjecaj koji je promjena medija knjige donijela. Na konferenciji je održao vrlo zanimljivo predavanje o udžbenicima, što je, među ostalim, i bilo povod našem razgovoru.

Kao stručnjak za udžbenike i e-knjige, mislite li da će e-udžbenici u potpunosti izbaciti tiskanu verziju?

Ne smatram da će tiskani udžbenici ikad u potpunosti nestati. Nemaju svi pristup tehnologiji, a osim toga, tu se postavlja i pitanje dugotrajnosti medija.

Koji je najbolji način odabira udžbenika za školu? Treba li o tome odlučivati država ili svaki profesor posebno?

Ne smatram da postoji jedan najbolji način. Svaka opcija ima svoje prednosti i mane. Kada država odluči koji će se udžbenik koristiti, to olakšava roditeljima jer im onda mlađa djeca mogu naslijediti knjige od starije djece, ali otežava malim nakladnicima da dobiju svoju priliku. Kada profesor odlučuje, tu postoji mogućnost izbora, ali i on ponekad ovisi o tome koliko novca nakladnik može odvojiti za marketing.

Što sve nakladnici rade da profesori izaberu njihove knjige u Njemačkoj? U Hrvatskoj je zabilježeno nekoliko slučajeva u kojima su profesori dobivali laptove za odabir određenog nakladnika. I kod nas postoji nekoliko takvih slučajeva, iako je to protuzakonito. Mislim da se ne radi baš o velikim iznosima ili „darovima“, ali manji nakladnici učinit će sve da bi konkurirali na tržištu.

Koje su se promjene dogodile, a koje tek dolaze vezano uz e-knjigu?

Nikad ne možemo sa sigurnošću znati što će se dogoditi, ali knjige koje nam služe za pronalaženje informacija o nečemu više ne moramo ručno pretraživati, već samo postavimo upit na mrežnoj stranici. Beletristika u obliku e-knjiga zasigurno neće doživjeti velike promjene, osim možda nekih interaktivnih serijala ili slično.

Mijenja li pojava i razvoj e-knjige vrijednost tiskane knjige u kulturnom smislu?

Ljudi imaju pragmatičan pristup knjizi kao mediju i ne mislim da će to utjecati na njezinu kulturnu vrijednost. Problemi koje nakladnici moraju riješiti vezano uz e-knjige jesu osiguravanje dugo-

trajnog pristupa, zatim mogućnosti komentiranja i anotiranja knjiga, ali i mogućnosti da se e-knjiga posudi ili kupi nekomu na dar.

Preferirate li Vi tiskane ili e-knjige?

Skoro sve knjige koje posjedujem, bilo da je riječ o beletristici ili publicistici, u tiskanom su izdanju i ne mislim da će se to promijeniti u skorije vrijeme.

Možete li nešto za kraj poručiti studentima nakladništva?

Prof. Bläsi: Ne odustajte od nakladništva i, ako želite, dodite obaviti praksu ili studirati na Sveučilištu Johannes Gutenberg u Mainzu. Rado ćemo prihvatiti vrijedne studente iz Hrvatske.

Tekst: Jelena Duvančić

RAZGOVOR SA STUDENTICOM KOJA JE SUDJELOVALA U PROGRAMU WORK AND TRAVEL

Work and Travel program je razmjene studenata iz cijelog svijeta koji omogućuje odlazak u Sjedinjene Američke Države, gdje studenti rade sezonske poslove, putuju te upoznaju novu kulturu i usavršavaju vještine stranih jezika. Tea Špoljarić, studentica Informatologije na Filozofskom fakultetu u Osijeku, ovog je ljeta sudjelovala u programu Work and Travel te je s nama odlučila podijeliti svoja iskustva.

Kako si saznala za program Work and Travel?

Za program Work and Travel čula sam prije nekoliko godina od poznanika koji su bili u njega uključeni, ali sam najviše o njemu saznala od sestre. Tada sam se i sama poželjela u njega uključiti.

Kako je izgledao tvoj proces prijave? Je li bilo zahtjevno i je li trebalo prikupiti mnogo dokumenata?

Cjelokupan proces traje dosta dugo budući da prijave počinju već u listopadu. Sve u svemu, nije previše zahtjevno jer proces ima svoje „faze“, kao što su npr. prijava, ponuda za posao, pronalazak smještaja, viza, kupovanje karte i sl. No to je bio moj slučaj, a većina studenata odlučuje se za program u kojem im agencija pronalazi posao i smještaj, pa je njima nešto jednostavnije. Što se tiče dokumenata, potrebno ih je prikupiti dosta. Najstresniji je dio definitivno bilo čekanje na odluku o tome hoću li dobiti vizu, jer o

tome ovisi hoće li se ono čemu sam se toliko dugo nadala ostvariti ili ne.

Koje si sve gradove posjetila? Koji ti je bio najdraži, a koji najlošiji i zašto?

Radila sam u Estes Parku, a posjetila sam Loveland, Fort Collins, Boulder, Denver i New York. Od svih gradova najviše me se dojmio New York jer sam sve što sam godinama gledala u filmovima napokon vidjela vlastitim očima, a od svega što smo vidjeli i posjetili u New Yorku najviše mi se svidio Top of the Rock i Central Park. Ne mogu izdvojiti nijedan grad koji mi se nije svidio jer je svaki na neki način poseban.

Koje si poslove radila?

Radila sam kao konobarica u restoranu, gdje sam bila i busser (ne znam hrvatsku riječ za to), što znači da sam čistila i postavljala stolove nakon što bi gosti otišli.

Jesi li upoznala neke nove ljude?

Da, upoznala sam gomilu predivnih novih ljudi s kojima sam ostala u kontaktu i koji će mi za uvijek ostati u sjećanju.

Možeš li izdvojiti neki događaj koji ti je ostao u sjećanju?

Iskreno, ne bih mogla izdvojiti neki određeni trenutak ili događaj jer ih je bilo stvarno puno.

Kako bi opisala program Work and Travel da potakneš i druge studente na prijavu?

Program Work and Travel opisala bih kao predivno iskustvo koje planiram ponoviti. Ako netko ima želju steći nova iskustva i nove prijatelje te je spreman na rad, svakako se treba uključiti u program jer će otputovati na mjesta za koja je možda mislio da ih nikada neće posjetiti te će, na kraju krajeva, usavršiti i jezik.

Tekst: Endrina Eskić

KAKO NA NAJBOLJI NACIN

Studentsko razdoblje poznato je i kao razdoblje kaosa u kojemu student balansira između fakultetskih obveza, izlazaka i prijatelja, posla i financija. Gdje u tom pretrpanom rasporedu pronaći vrijeme za hobije? Ovaj put u hobije nećemo uvrstiti izležavanje pred ekranom, nego ćemo navesti pet najzanimljivih aktivnosti kojima se jedan student može baviti.

ISKORISTITI SLOBODNO VRIJEME

Nauči novi jezik

U današnje je vrijeme sposobnost komunikacije na stranim jezicima iznimno cijenjena, pa je tako ovo jedan od hobija koji se isplate i na poslovnoj i na privatnoj razini. Poznajte li strane jezike, budući će vas poslodavci prepoznavati kao kvalitetnije kandidate, a usto ćete biti sposobni i za privatno upoznavanje i komunikaciju s ljudima koji ne govore hrvatski ili engleski jezik te ćete tako proširiti svoja kulturna i društvena iskustva. Učenje

novog jezika smatra se i treningom za mozak, a na taj način usavršavate i vještine kao što su planiranje i rješavanje problema. Najbolji način za učenje stranih jezika jesu aplikacije. Jedna od najpoznatijih aplikacija za učenje stranih jezika jest Duolingo. Aplikacija nudi desetak stranih jezika te je kreirana kao igrice, što samo učenje čini zabavnijim. Druga aplikacija kojom se možete poslužiti jest Busuu, a specifična je po tome što korisnici aplikacije jedni drugima pomažu u učenju stranog jezika.

Čitaj

Osim što je zabavno, čitanje je i korisno. Među ostalim, ono potiče mozak na usvajanje novih informacija, povećava kreativnost pojedinca te širi vokabular. Istraživanja provedena u području čitanja pokazala su kako je čitanje odlična metoda smanjivanja stresa. Iako je čitanje pasivna aktivnost, ono potiče naš um na koncentraciju, a takvom se sposobnošću kasnije možemo koristiti u različitim situacijama.

Kuhaj

Zbog specifičnoga studentskog načina života, pretrpanog rasporeda ili nedostatka vještine, većina se studenata hrani u menzama. Neki smatraju da je provođenje sati u kuhinji gubljenje vremena, no u kuhinji se itekako možemo zabaviti. Kuhanje se općenito smatra vještinom koja je kreativna, a usto se i zdravije hranimo. Ne garantiramo vam da ćete iz prvog pokušaja uspjeti napraviti najbolje jelo na svijetu, no ubrzo ćete steći sposobnost kuhanja vema ukusnih jela. Za početak, na internetu se mogu pronaći brojni recepti „jeftinih studentskih obroka“, npr. na stranicama poput Coolinarke i sl. Osim kreativnosti, kuhanje razvija i vještinu multitaskinga, koju je svakako dobro posjedovati jer nam omogućava da radimo nekoliko stvari odjednom.

Kreći se!

Ovaj dio ne odnosi se na ranojutarnje trčanje kada kasnite na predavanje, već na stvaranje navike svakodnevnog vježbanja. Poznato je da studenti većinu dana provode sjedeći na predavanju, a ostatak vremena sjede ili na kavi ili pred računalom. Iz tog je razloga važno kretati se i razgibati tijelo kako bismo spriječili različite vrste bolova koji dolaze nakon dugotrajnog sjedenja. Pitate se kako? Evo nekoliko savjeta.

Umjesto vožnje tramvajem, na predavanje krenite ranije i prošetite.

Vozite se biciklom.

Prošetite promenadom.

Idite stubama radije nego liftom.

Među „milion“ videa na YouTubeu odaberite neki koji se odnosi na tjelovježbu i odradite trening.

Učlanite se u teretanu.

Postani blogger

Što god bila vaša strast, velika je vjerojatnost da niste jedini te da postoji velik broj ljudi koji tu istu strast dijele s vama. Pisanje bloga na neku temu odličan je način opuštanja i stvaranja zajednice ljudi koji imaju nešto zajedničko. Od šminke i nail arta do fotografije ili gaminga – ideja je bezbroj. Osim toga, blogovi su i potencijalni izvori zarade, ovisno o tome koliko zajednicu ljudi generirate na svom blogu. Kroz održavanje vlastitog bloga razvijate svoju kreativnost, sposobnost organizacije te komunikaciju s ljudima.

PREPORUČUJEMO

FILM

IT (2017.)

Redatelj: *Andrés Muschietti*
Scenarij: *Cary Fukunaga,*
Gary Dauberman, Chase Palmer

Film „IT: Chapter One“ ekranizacija je istoimenog romana Stephena Kinga iz 1986. godine, ali ujedno i remake istoimene miniserije iz 1990. godine. Radnja filma smještena je u američki gradić Derry koji 1989. godine terorizira klaun Pennywise. Radnja počinje nestankom dječaka po imenu Georgie, a potom u potragu za njim kreće njegov stariji brat Bill zajedno sa svojom družinom iz osnovne škole. Prilikom potrage svaki od glavnih junaka filma suočava se sa svojim najvećim strahovima, koje utjelovljuje klaun Pennywise. Film je naišao na odlične reakcije gledatelja i kritike. Pored zastrašujućih i uzbudljivih scena, prožet je dozom humora, a mladi glumci oduševili su kritiku i dodatno poboljšali već odličan film. Ako ste obožavatelj horora, ovaj film definitivno će vas oduševiti svojom pričom. Budući da se demon u obliku klauna Pennywisea pojavljuje svakih 27 godina i da je ovo prvo poglavlje, ne sumnjamo da ćemo u skorijoj budućnosti vidjeti i drugi nastavak ove kultne ekranizacije.

U vrijeme kada nemamo ispitne rokove, svi studenti vole izlaziti, ali i pogledati kakav zanimljiv film ili seriju. Osim što se uz njih odmaramo, ponekad možemo nešto i naučiti. U moru raznih filmova i serija ponekad je teško odlučiti odakle krenuti, pa smo odabrali neke naslove kako bismo vam olakšali izbor.

The Code: Story of Linux (2017.)

Redatelj i scenarist: *Hannu Puttonen*

„The Code“ je dokumentarni film koji prikazuje prvo desetljeće razvoja Linuxa, odnosno razdoblje od 1991. do 2001. godine. Radnja prati mladog studenta računalnih znanosti Linusa Torvaldsa koji je zatražio pomoć na internetu radi poboljšavanja operativnog sustava. Stvaranje novog operativnog sustava bilo je njegov hobi te sam Torvalds nije ni pomišljao u što bi se to moglo izroditi. U samo nekoliko godina razvoja Linux postaje konkurentan kao poslovno rješenje unutar računalne industrije.

Cijelu priču o Torvaldsu dodatno su proširili mediji, predstavivši ga kao hakera koji se bori protiv sila zla. S izgledom stereotipnog programera i svojom reputacijom u medijima, Torvalds ubrzo postaje međunarodno poznat, a Linux postaje sve zastupljeniji u računalnom svijetu. Kako je popularnost operativnog sustava Linux rasla, Microsoft je počinjao osjećati njegovu konkurenciju te je često upućivao loše komentare prema Linuxu nazivajući ga neameričkim sustavom. No bez obzira na pokušaje Microsofta da umanjí popularnost Linuxa, Wall Street je prodajom dionica lansirao Linux u nebesa. „The Code“ je definitivno dokumentarac koji trebate pogledati, bez obzira na to koristite li Linux ili ne. Osobnost Linusa Torvaldsa i odluka da njegov operativni sustav bude besplatan i dostupan svima su uvijek privlačili pažnju. Zašto je tomu tako, pogledajte u dokumentarcu „The Code: Story of Linux“.

SERIJA

Westworld (2016.)

Scenaristi: Jonathan Nolan,
Lisa Joy, Halley Wegryn Gross
Redatelj: Jonathan Nolan, Lisa Joy

Budući da se u proteklih godinu dana pojavio velik broj novih serija, potrebno je izdvojiti one koje su vrijedne gledanja. Serija „Westworld“ definitivno je jedna od njih. Radnja je smještena u budućnosti u kojoj je izgrađen interaktivni park, tematski uređen na način da podsjeća na Divlji zapad, naseljen umjetnom inteligencijom koja se

svaki dan resetira i počinje postojati iznova. Samo praćenje radnje serije izuzetno je zanimljivo i iznimno je teško prepoznati stalne stanovnike interaktivnog parka te ih razlikovati od njegovih posjetitelja. Budući da su Jonathan Nolan (ranije poznat po remek-djelu „Memento“) i Stephen Spielberg imali određeni utjecaj na razvoj ove serije, sumnjamo da će ona ikoga ostaviti ravnodušnim. Odličnom glumačkom postavom, u kojoj su najpoznatiji Anthony Hopkins i Ed Harris, dodatno se potvrđuje kvaliteta ove serije. Ako

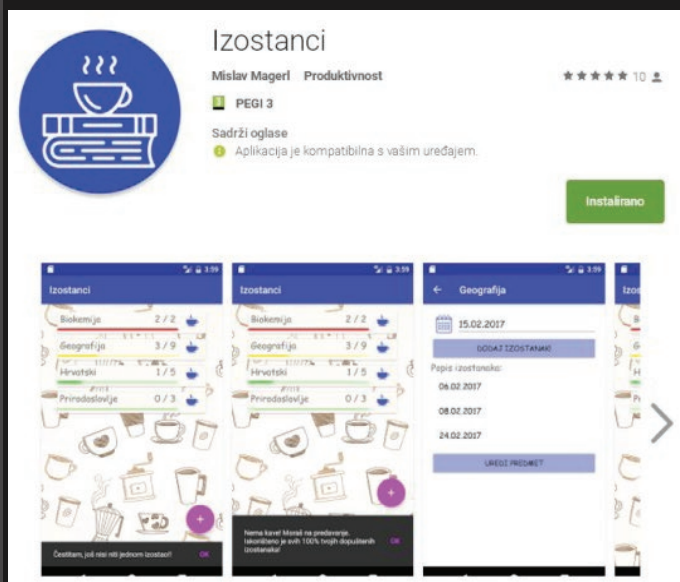
ste obožavatelj znanstvene fantastike i volite serije prepune plot twistova, ovu vam svakako preporučujemo.

APLIKACIJA

„Izostanci“

Praćenje izostanaka svakako je jedna od briga koja zadaje glavobolju svim studentima. Zbog toga se student FER-a Mislav Magerala dosjetio ideje da programira jednostavnu aplikaciju za praćenje izostanaka. Na ideju su došle njegova sestra i njezina kolegica kada su trebale na tjedan dana izostati s predavanja radi putovanja, a nigdje nisu imale zabilježene podatke o prijašnjim izostancima. Obratile su se Mislavu za pomoć te je on već početkom idućeg semestra imao spremnu aplikaciju za potrebe praćenja izostanaka studenta. Aplikacija se brzo proširila među studentskom populacijom te je trenutno u razvoju alat unutar aplikacije koji će motivirati studente da redovito pohađaju predavanja. Ako je vani sunčan dan i radije biste sjedili na kavi ili šetali prirodom, slobodno skinite aplikaciju i provjerite možete li si priuštiti koji izostanak kako biste uživali u prelijepom danu.

Tekst: Gabrijela Čuljak

„MA JA SAM TI STUDENT, MENI JE ŽIVOT LIJEP“

Zašto Osijek i studentski život u Osijeku imaju posebnu čar? Gdje je kava najbolja? Gdje je pivo najhladnije? Gdje su druženja najkvalitetnija? Gdje su zabave najbolje? Dragi studenti, u nastavku ću vam opisati život prosječnog studenta (mene) tijekom posljednje tri godine te ću vam pokušati približiti svoje viđenje Osijeka. A opće je poznato i uopće ne pretjerujem kad vam kažem: Osijek je itekako studentski grad.

„JA TI BEZ KAVE NE FUNKCIONIRAM!“

Ono od čega krećem cijeli svoj život jest čarobno pitanje koje si svako jutro postavljam: gdje popiti dobru kavu? U tri godine dobila sam toliko različitih odgovora da danas uvijek nekom drugom prepuštam odluku o izboru kafića jer se ja jednostavno ne mogu odlučiti. Imam osjećaj da će ovaj odlomak biti najduži, ali vrijedi. Jer početak dana uz lošu kavu najgora je stvar koja vam se može dogoditi. Pretjerujem, znam! Ali stvarno ne podnosim lošu kavu.

Evo nekoliko preporuka za vas. Ako volite laganu atmosferu i promenade vam je prirasla srcu, vaš će odabir definitivno biti Brooklyn (Šetalište kardinala Franje Šepera 8F). Brooklyn ima vintage atmosferu, osoblje je ugodno, cijene pristupačne, a ako ste raspoloženi za malo drukčiji ambijent, to je definitivno lokacija broj jedan. Bicikl je na zidu, tiskarski stol na stoliću pored vas, a fotografije nekih starih lijepih vremena nalaze se po zidovima. Ne zvuči nimalo

tipično, zar ne? Odmah pored njega nalazi se Trica. Ona je isto tako uvijek među mojim dragim osječkim mjestima (Lučki prilaz 2). Jako je lijepo uređena, ali ono što me ipak oduševljava više od uređenja jest ponuda koju imaju. Tako možete popiti koktele, raznolika topla pića, pravu tursku kavu, razne shakeove i slično. Mene su prečesto dovodili u situaciju u kojoj uistinu nisam znala što odabrati, pa bih naručila „produženu s mlijekom“ i uvijek iznova požalila. Peppermint (Vrt Jagode Truhelke 3) i Amsterdam (Ul. Stjepana Radića 18) isto su tako odlične lokacije u centru. Ako ste u blizini, šetate glavnim trgovima i ne znate gdje sjesti s ekipom, preporučam ta dva kafića. Ja sam pomalo subjektivna jer Amsterdam ima veliku fotografiju Jamesa Deana, ali zaista nije samo zbog toga. Što se Pepperminta tiče, meni je apsolutni hit. Tamo se uvijek dobro osjećam. Već sam spomenula da mi je ambijent važan i da atmosfera ima veliku važnost, a ako je uz sve to i kava dobra, onda imamo pun pogodak. S Peppermintom je to itekako slučaj. Tamo svira odlična glazba i osoblje uistinu zaslužuje

pohvale. A ne možemo ni ne spomenuti Tvrđu. Tamo uvijek biram St'Patricks pub (Ul. Franje Kuhača 15) koji ću kasnije još spomenuti te Fort pub (Ul. Franje Markovića 1). Osim toga, ako želite pravu studentsku kavu, u STUC-u (Istarska ul. 5) prave odličnu kavu koja je poprilično jeftina, a lokacija je sjajna ako ste odlučili pojesti nešto u menzi, pa vam se kava nakon teškog ručka ipak pije negdje u blizini. Nedaleko od novog studentskog doma uvijek biram Svačić (Ul. Frana Krste Frankopana 1) jer je studentska atmosfera tamo prisutna u svako doba dana. Na kraju, mislim da ovaj dio ne bi bio potpun kada ne bih spomenula Exclusive (Vukovarska ul. 96). Doduše, njega uvijek biram zbog najboljeg sladoleda u gradu, ali nije upitno ni to da im je kava odlična. Mnogo je još lokacija koje su dobre, no meni su ove nekako najviše prirasle srcu. Možda je to i zbog ekipe. Svaka je kava slada kad ju imate s kime popiti, kada imate s kime popričati, s kime se nasmijati. Na kraju krajeva, i kad imate s kime šutjeti. Onda vam možda čak i postane nevažno kakvog je kava okusa.

„VALJALO BI NEŠTO I POJESTI“

Nakon što ste popili kavicu, a prije svega što slijedi u nastavku, valjalo bi nešto i pojesti. Kada se radi o hrani, menza je uvijek prvi izbor prosječnog studenta. U Osijeku, moja je preporuka studentski restoran „Gaudeamus“ (Istarska 5). Restoran je to u kojem hranu dobivate toplu, izbor je raznolik, na meniju je uvijek neki priloga, a što je najvažnije, usluga je kvalitetna i brza. Osječki odrezak nešto je što apsolutno morate probati, jer se, pogađate, nalazite u Osijeku. Ako se žurite, pored je „ŠTUC“, gdje ćete sigurno brže doći na red, ali ja se nekako uvijek odlučim za „Gaudeamus“ jer jednostavno vrijedi pričekati. Kako na repertoaru ne bi bila samo menza, svakako bih vam preporučila „Rustiku“ (Ul. Pavla Pejačevića 32) i „Olivu“ (Kninska ul. 24). Pizze su im odlične, lazanje iz „Rustike“ jednostavno su božanstvene, a „Oлива“ ima najbolju dostavu ikad. Hamburger uvijek dođe nekako topao i sočan. Po svemu navedenom ispast će da se nezdravo hranim. Ali u hamburgeru uvijek zatražim i salatu. I to se broji, zar ne? Ako se, ipak, nakon svega odlučite pojesti nešto „s nogu“, kebab apsolutno ne smijete zaobići. Svuda je odličan, no postoje ona dva štanda u Županijskoj ulici kojima nitko od nas ne zna ime, ali njihov nas kebab baš nikad nije razočarao. Osim toga, u blizini je „Hokus okus“ (Ul. Hrvatske Republike 4), koji najviše preporučujem zbog ambicioznih studenata koji su ga otvorili, ali i zbog kebaba koji je vrlo ukusan. Ako se pak nalazite u Tvrdi i imali ste naporan izlazak, nikako ne smijete

otići iz Osijeka, a da niste pojeli hamburger kod „Joze Trovača“. Ne zvuči primamljivo, ali uvjeravam vas da ćete biti oduševljeni. Jozo jednostavno ima dušu, kod Joze se uvijek ide. Obećavam usto i da ćete se dobro nasmijati. Mislim da u ove tri godine nikada nismo čekali u redu kod Joze, a da se nismo dobro zabavili. Kako uopće čekanje u redu može biti zabavno? Posjetite Jozu i sve će vam biti jasno. Ako se želite zasladiti, novootvoreni „Činkos“ (Ul. Stjepana Radića 30a) definitivno je za vas. Cijene su pristupačne, a palačinke i više nego fine. Izbor je uistinu širok. Cijelom priči apsolutno pridonosi činjenica da je „Pita bar“ u blizini, pa prije slatkog možete pojesti i nešto slano. Nema osobe kojoj burek i pita neće odgovarati. Te dvije senzacije nalaze se u Ulici Stjepana Radića i toplo vam savjetujem da ih posjetite. Kad smo već kod bureka, definitivno ga morate probati u Ul. Republike, u blizini Filozofskog fakulteta. Takav burek sigurno niste jeli, uvjeravam vas. Ako ste ipak odlučili da želite navedeno preskočiti i uzeti nešto „na brzinu“, u toplini svog stana, posjetite Indeks koji se nalazi u blizini autobusnog kolodvora. Trgovina je studentska, pa su i cijene itekako studentske, a ponuda je raznolika. Za kasnonoćne posjete pekari uvijek preporučam „El pan“ (Ul. kralja Petra Svačića 17), čije je radno vrijeme najfleksibilnije. Osim njega, u Ulici sv. Ane imate i „Kolibri“.

„A DI SAD?“

Ono što me dugo oduševljavalo u Osijeku jest činjenica da uvijek postoji neki događaj koji možete posjetiti. Tako Ekonomski fakultet često dovodi zanimljive predavače, Filozofski fakultet organizira panele, a moja je preporuka da pratite stranice studentskog servisa jer ćete uvijek naići na nešto zanimljivo. U Osijeku nikad nije dosadno. Ako ste pak u centru i želite vrijeme iskoristiti nešto drukčije, u Hrvatskom narodnom kazalištu (Županijska ul. 9) na repertoaru su odlične predstave. Velika prednost za studente jest činjenica da uz priloženu „iksicu“ postoji i popust na kartu, pa će gledanje predstave biti još slađe jer će vam koja kuna ostati u džepu. A ako ste više za filmove, svakako vam preporučujem kino „Urania“ (Vjekoslava Hengla 1). U centru je, što je prednost, platno i prostor nešto su manji od tipičnog Cinestara, ali to nikako ne ugrožava doživljaj filma. Karte možete nabaviti po odličnim cijenama, također uz popust za studente. Ako ste pak odlučili večer završiti nešto mirnije, bez velikog umaranja i dugih izlazaka, moja su preporuka svakako pub-kvizovi, večeri poezije ili predstave stand up komičara. Pub-kvizovi održavaju se svakog četvrtka u caffè baru „Voodoo“ (Sunčana ul. 8). Okupite ekipu i odete iskušati znanje, a ako budete dobri, osvajate nagradu. No najveća nagrada ipak će vam biti nova poznanstva koja ćete usput steći. Stand up je apsolutno na vrhu popisa ako poželite zaboraviti frku i probleme koje ste možda taj dan doživjeli. Komičare možete pogledati u „The Kavani“ koja se nalazi na trgu, odmah pored katedrale. Ako možda ipak niste raspoloženi za popratne sadržaje i samo biste razgovarali s ekipom, onda je „Nargilla bar“ mjesto za vas. Imaju nargile raznih okusa, nisu štetne i nešto su što apsolutno morate probati. Možete ih pronaći u Ulici Stjepana Radića.

„A DI JE DOBAR PARTI?“

Poznata je činjenica da se noćni život u Osijeku uvijek nekako svodi na dobro nam poznatu Tvrdu. Što se izlazaka tiče, ja svoj uvijek volim započeti u „St' Patricks pubu“ koji sam već spomenula ili u pivnici „Merlon“ (Ul. Franje Markovića 3). U „St' Patricksu“ vam uz pivo posluže kikiriki, a u „Merlonu“ imate razne vrste piva i odličnu hranu, što je vrlo dobro jer ne valja piti na prazan želudac. Na obje lokacije moram pohvaliti glazbu. U „St' Patricksu“ puštaju neke malo starije strane stvari koje mi apsolutno odgovaraju. Vlada lagana atmosfera i meni je to uvijek nekako bilo mjesto za opuštanje. Ako ste s ekipom i želite se napričati, takva atmosfera sigurno će vam odgovarati. A kada se „zagrijete“, predlažem svoja dva najdraža mjesta za izlazak. Inače sam od onih koji vole nove stvari, ali prilikom odabir kafića

u Tvrdi, izbor ipak pada na moja dva najdraža. U Tvrdi je „Tufna“ koja nudi raznolik glazbu. U prizemlju se puštaju techno, house i dance; u podrum sigurno nećete nijednom sići, a da ne čujete neku staru stvar od Colonije, a na prvom su katu narodnjaci. Pa „ko voli, nek' izvoli“. Za svakog postoji ponešto. Drugo mjesto koje apsolutno preporučam jest „Fort pub“. Najčešće svira neki bend, glazba je živa, ljudi su uvijek raspoloženi, a dobra atmosfera vlada do kraja. Da, dogodit će vam se nekad da ostanete do samoga kraja, do zatvaranja kafića. Toliko je dobro. A ako vam ništa od navedenoga ne odgovara, jamčim vam da ćete u Tvrdi sigurno pronaći nešto za sebe. Mnogo je lokala, svaki je drukčiji na svoj način i svatko može pronaći nešto što mu odgovara. Ja sam s godinama ipak više zavoljela nešto drukčiji provod od izlazaka u kafiće. U osjećkom je noćnom životu to nešto što zapravo najviše volim. Uvijek je negdje neki koncert. Tako sam imala priliku biti na mnogo njih i u ove tri godine poslušati uživo sve što volim slušati. Moja je preporuka da na Facebooku pratite događaje jer uvijek se negdje svira uživo. Osim toga, ako se nađete u Osijeku u pravo vrijeme, tu je i dobro poznati „DC (donesi cugu) party“, „Studentska roštiljada“, „Pannonian challenge“ te „Osječko ljeto mladih“.

P. S. Ako vam se bilo koji radni dan slučajno pretvori u dan za izlaske, „Dali“ (Zagrebačka ul. 26) radi do 3 ujutro. Osječki kafići, naročito u centru, preko tjedna se zatvaraju oko 23 sata, tako da bi vam ta informacija mogla dobro doći.

„ŠTA MOGU OSIM SVEGA TOGA?“

Šetnja promenadom u svako je godišnje doba pun pogodak. Osim toga, iz mode nikad ne izlazi ni odlazak na plažu Copacabana (Tvrdavica bb). S druge strane mosta moram spomenuti i samu Tvrdavicu koja je prekrasna te ZOO Osijek koji nudi mnoštvo zanimljivih sadržaja. Osječkih parkova također je mnogo, uređeni su i odličan su izbor za opuštanje. Meni je najdraži Park kralja Petra Krešimira IV. Također, velika su prednost osječkih studenata i putovanja. Apsolutno preporučam agenciju „Starline“ (Hrvatske Republike 19/a). Imaju ponude za studente, cijene su pristupačne, a lokacije odlične. Ne-

davno sam imala priliku posjetiti Rumunjsku, a uvijek se rado sjetim i studentskog vikenda u Sarajevu. U ove tri godine bilo je mnogo putovanja, a ponuda je sve više i više. Svakako vam to preporučam! A nakon što ste probali odličnu osječku hranu i piće, kalorije se negdje moraju i potrošiti.

Budući da je teretana puno, sigurna sam da ćete izabrati onu koja vam je najbliža. No ako želite neku u kojoj je zabavno, a cijena joj je pristupačna, moja je preporuka teretana koja se nalazi u sklopu Studentskog centra. U ponudi imaju razne treninge u različitim terminima. Što se termina tiče, ako imate puno obveza, „Gyms4you“ (Trg slobode 6) je pravi odabir za vas jer radi 24 sata. Ako ste pak slobodniji tip, naša „Srednjika“ (Adama Reisnera 46a) definitivno je dobro rješenje. Imava veliku stazu za trčanje, sprave

za vježbanje i igrališta za nogomet, košarku, odbojku te razne druge sportove.

„TKO CE SVE TO PLATIT‘?“

Za kraj, ni manje ni više, moram spomenuti i studentske poslove. U Osijeku, na stranicama Studentskog centra, uvijek možete pronaći dobre ponude studentskih poslova. A ako se ne možete obvezati na rad tijekom duljeg vremena, u ponudi uvijek imate i one „sitne“ poslove čije obavljanje traje samo nekoliko dana. Ako imate višak vremena, to je odlična prilika za vas. Ja već tri godine radim i nikad se nisam požalila na ponudu. Posao sam uvijek nalazila u samo nekoliko dana i uglavnom imam odlična iskustva. Poslodavci se prilagođavaju studentima, satnice su solidne, a poslovi različiti. Na vama je, naravno, da dobro istražite ponudu, probate i vidite što vam odgovara. Ako mislite da to možete uz fakultet, jer on je, naravno, primaran, u Osijeku ćete u toj namjeri itekako uspjeti. Bogatija sam za brojna iskustva, a Osijek sam baš, onako, zavoљela. Osijek ima dušu i pokreće. U Osijeku je ekipa. Morate mu dati priliku. Možda baš vi postanete njegov novi obožavatelj. Jamčim vam da nećete požaliti!

Rumunjska

Tekst: Gabrijela Čuljak

GDJE RADE BIVŠI STUDENTI

Studenti informatologije često se pitaju gdje mogu raditi poslije studija, posebice kada saznaju da područje informacijskih znanosti obuhvaća velik broj djelatnosti. Širok je izbor poslova i pred studentima informacijskih tehnologija, pa smo za vas pronašli više studente s našeg studija koji su nam ispričali gdje trenutno rade i čime se bave na svojim radnim mjestima. Više pročitajte u nastavku!

EMA ČELEBIĆ

Emma, za početak, možeš li nam kratko reći nešto o sebi i svom studiju? Koje si godine završila preddiplomski i jesi li išla na diplomski studij, a ako jesi, na koji?

Pozdrav. Prije dvije godine završila sam Preddiplomski studij informatologije na Sveučilištu J. J. Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet, Odsjek za informacijske znanosti. Sada završavam 1. godinu Izvanrednog diplomskog studija informacijskih znanosti

MA ŠTO VI S TOM INFORMATOLOGIJOM UOPĆE MOŽETE RADITI?

Nikada neću zaboravit svoju prvu godinu fakulteta. Sjećam se da mi je informatologija bila drugi izbor i da sam bila poprilično uzbuđena kada sam ju upisala. Međutim ono čega se ipak češće sjetim jesu pitanja ljudi koja sam svakodnevno slušala. „Ma što ti je ta informatologija? Šta uopće s njom možeš kasnije raditi?“ Moj odgovor uvijek bi sadržavao duga objašnjenja i uvijek sam na kraju odgovarala da je to nešto u IT-sektoru. „Čuj, ja ti baš ne bih radila u knjižnici ili arhivu, muzej dolazi u obzir, ali ne kao prioritet, a nakladnički sektor ionako nema posla.“ Nakon tri godine imam potpuno drukčiju verziju priče. Sada moja priča završava s „...mogu ja mnogo toga s tom informatologijom, sve su mogućnosti otvorene.“ Zato sam odlučila porazgovarati s drugim studenticama koje su završile informatologiju. Emma Čelebić, Ivana Čadovska i Ana Tot djevojke su koje su se nakon fakulteta snašle i uspjele, a ovo su njihovi pogledi na budućnost i savjeti koji će vama pomoći da jednog dana odlučite raditi upravo ono čime se one danas bave.

na Sveučilištu u Zadru.

Bi li svoje studiranje opisala kao lagano ili si se namučila da bi stigla do cilja?

Sada kada je sve to iza mene i kad vidim da sam uspjela sve na vrijeme završiti, čini se da nije bilo tako teško. No kad bolje razmislim, prisjetim se svih onih teških trenutaka, rješavanja zadataka, pisanja seminara, projekata, učenja i brige hoću li znati i hoću li stići sve to odraditi. Ono što je meni pomoglo da dođem do cilja

bila je dobra organizacija učenja i vremena te moja dobra volja. Sve dodatne zadatke, seminare i projekte koje sam imala rješavala sam na vrijeme kako bih se kasnije mogla usredotočiti samo na učenje. Unatoč naporima, radim ono što volim – studiram, učim...

Je li informatologija bila tvoj prvi izbor, nešto što si stvarno željela upisati?

Informatologija je bila moj prvi izbor. Svidjelo mi se što je to, kao što možemo zaključiti iz naziva, suvremena znanost, dinamična je, pod utjecajem tehnologije, stalno donosi nekakve novine koje treba istraživati i pronalaziti načine kako im se prilagoditi. Osim toga, informatologija je i općenitiji pojam unutar kojega možemo birati kojim putem želimo krenuti: arhivistika, knjižničarstvo, muzeologija, pa čak i programiranje.

Uz fakultet si se bavila i nekim dodatnim aktivnostima, i to kako na fakultetu tako i izvan njega. O čemu se radilo?

Unatoč redovnim predavanjima i obvezama na fakultetu, smatrala sam da bih vrijeme studiranja

INFORMACIJSKIH ZNANOSTI

mogla još bolje i pametnije iskoristiti. Stručne prakse koje su dio programa ovoga studija odradila sam u knjižnicama i u programerskoj tvrtki Inchoo u Osijeku. Nakon toga, kako nam informatologija nudi još neke mogućnosti, prijavila sam se kao arhivski tehničar na stručnu praksu u arhivu Hrvatske narodne banke. Uz sve to, volontirala sam dvije godine u jednoj maloj knjižnici. Također sam sudjelovala na raznim konferencijama, kako kao organizator tako i kao predavač (npr. konferencija BOBCATSSS u Brnu, Češka), bila sam predsjednica Kluba studenata informacijskih znanosti Libros one godine kada smo na našem odsjeku organizirali konferenciju InfoDASKA. Dodatne aktivnosti pomogle su mi da steknem razna iskustva, da se bolje upoznam i dokažem si da sam krenula u dobrom smjeru, da je to ono što želim u životu.

Misliš li da je nužno baviti se dodatnim stvarima mimo fakulteta kako bismo kasnije bili uspješniji?

Nije pravilo, ali smatram da dodatne aktivnosti mogu u velikoj mjeri pridonijeti uspjehu ako čovjek sve što stekne kroz njih zna primijeniti na pravi način, u pravo vrijeme i na pravom mjestu.

Kako je izgledao tvoj put nakon fakulteta, što je bilo prvo što si učinila?

Nakon završenog preddiplomskog studija, unatoč odličnom prosjeku, odlučila sam ne nastaviti odmah s diplomskim studijem. Željela sam pronaći posao. Htjela sam raditi nešto konkretno. Točnije, htjela sam primijeniti u praksi sve ono što sam naučila na informatologiji u prethodne tri godine. Cijelo vrijeme imala sam na umu da ću kasnije svaka-ko upisati diplomski studij. Ubr-

zo sam počela raditi u arhivu.

Odmah nakon fakulteta uspjela si pronaći posao. Je li pronalazak posla za tebe bio težak zadatak?

Na fakultetu su nas profesori učili da se sami moramo boriti, tražiti, pitati... Tako da sam registrirala sve njihove savjete, jer su zaista bili dobronamjerni i prijateljski. Primjenjujući ih, uspjela sam odmah pronaći posao, kao što sam već navela – u arhivu. Na isti sam način iz arhiva prešla na novo radno mjesto – u knjižnicu.

Na što se, po tvom mišljenju, treba usredotočiti u pronalasku posla nakon našeg fakulteta?

Uz prijave na natječaje za radna mjesta, potrebno je tražiti posao i

na druge načine. Često se do željenog radnog mjesta ne može doći odmah, potrebno je strpljenje. Do radnog mjesta može se doći i volontiranjem, radom na ugovor o djelu i na slične načine. Ako odmah ne ide sve po planu, ne treba odustajati, treba biti uporan!

Možeš li ukratko opisati čime se trenutno baviš, odnosno koje je tvoje radno mjesto i gdje si trenutno?

Trenutno se bavim različitim sadržajima. Uz redovno polaganje ispita na fakultetu u Zadru, ovih dana položila sam stručni ispit za višeg arhivskog tehničara, a moje je radno mjesto u jednoj narodnoj knjižnici gdje radim kao knjižničar. Kao što se vidi, sadržaji su različiti, ali ipak svi pripadaju području informacijskih znanosti, što je dokaz da nam informatologija nudi više različitih smjerova, tako bliskih, a ipak različitih.

Misliš li da za nas informatologe u Slavoniji ima budućnosti? Zašto?

Bit ću realna. U Slavoniji postoje radna mjesta za nas informatologe, što znači da ima budućnosti, no realno, ne za sve nas. Zato ti koji želiš ostati u Slavoniji budi taj koji će se među jednakima istaknuti svojim sposobnostima, znanjima, iskustvima i upornošću te si na taj način osigurati radno mjesto.

Jesi li sada zadovoljna svojim uspjehom? Da možeš, bi li promijenila nešto?

Zadovoljna sam svojim uspjehom i ne bih mijenjala ništa. Izvanredni diplomski studij uz posao pun je pogodak za mene. Za kratko vrijeme uspjela sam postići mnogo toga. Moram spomenuti da mi tijekom studiranja, uz sve obveze, druženja i zabave nije nedostajalo, zahvaljujući kvalitetnoj organizaciji i dobroj volji. Povrh svega navedenoga nalazi se i sljedeća izreka: „Uspjeh je čovjekov u Božjoj ruci!“

Imaš li neki savjet za studente informatologije koji će tek diplomirati?

Svim studentima informatologije savjetujem da, dok su na fakultetu, iskoriste sve njegove prednosti i mogućnosti koje im pruža, da ne propuštaju prilike za razvoj i usavršavanje, jer studentski su dani vrijeme kada si čovjek počinje osiguravati tu profesionalnu budućnost. Neka uza sve to budu optimistični kako bi uopće imali volju truditi se, a uspjeh tada ne bi trebao izostati. Zahvaljujem vam što ste me pozvali na ovaj intervju i prepoznali kao uspješnu studenticu i dokaz našim studentima da se trud na kraju uvijek isplati!

Ivana Čadovska

Za početak, možeš li nam ukratko nešto reći o sebi i svom studiju? Koje si godine završila preddiplomski i jesi li išla na diplomski studij, a ako jesi, na koji?

Završila sam Diplomski studij informatologije, modul Nakladništvo, godine 2012. na Odsjeku za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta Osijek.

Kako bi opisala svoje studiranje, jesi li bila od onih koji s lakoćom polažu ispite ili si se ipak morala malo više potruditi?

Budući da mi je studij otpočetak ispunio očekivanja, pa ih i nadmašio u nekim pogledima, mislim da sam ispite polagala s lakoćom i završila studij s izvrsnim prosjekom i pokojim ECTS-bodom viška. Više su me zanimali predmeti povezani s informacijskim tehnologijama i nakladništvom, pa sam se za

predmete vezane uz tradicionalno knjižničarstvo morala malo više potruditi.

Da sad možeš ponovno birati, bi li upisala informatologiju i je li ona i prvotno bila na vrhu tvoje liste željenih fakulteta?

Da mogu ponovno birati, isto bih odabrala. Informatologija je, uz hrvatski jezik i književnost, bila moj prvi izbor. Prije prijemnog ispita dvoumila sam se, ali me usmeni razgovor koji je uslijedio nakon pismenog dijela ispita uvjerio da je to smjer za mene. Na fakultetu sam više naginjala nakladništvu, a bježala od knjižničarstva. Sada, kada radim, vidim da mi je i jedno i drugo znanje podjednako korisno.

Jesi li se uz fakultet bavila i nekim dodatnim aktivnostima, a ako jesi, kojima?

Zahvaljujući pojedinim profesorima, već sam nakon prve godine studija uključena u dosta aktivnosti na fakultetu. Bila sam dio pro-

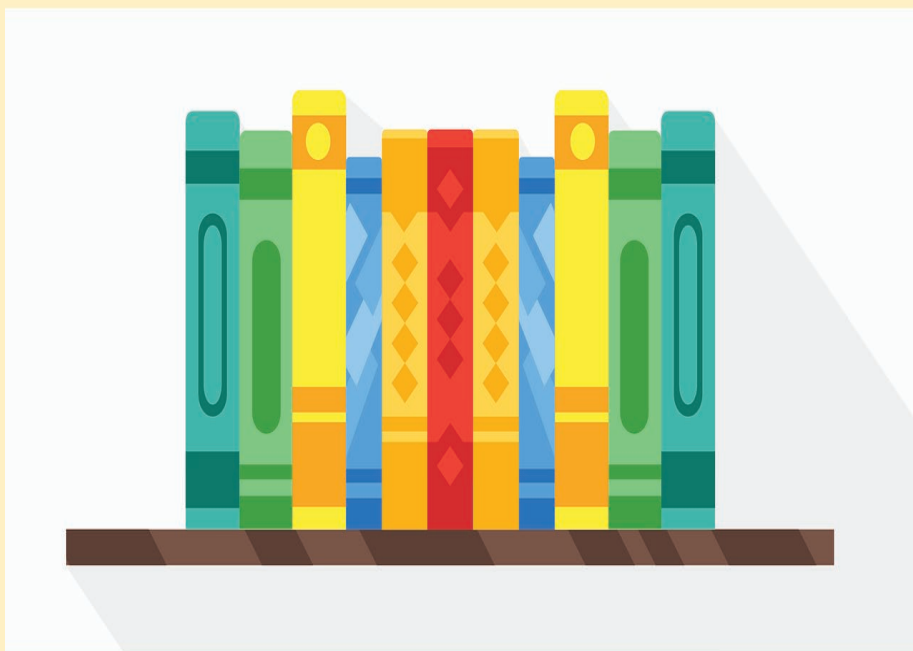
jekata na Odsjeku, vodila sam Libros, bila urednica časopisa, sudjelovala sam na brojnim konferencijama u Hrvatskoj i inozemstvu, volontirala...

Je li dovoljno samo završiti fakultet ili nakon fakulteta tek slijede pravi problemi?

Nikada nije dovoljno samo završiti fakultet, čak ni u idealnoj situaciji. Ne bih rekla da poslije fakulteta slijede problemi, više je to nov pogled na život. Znam mnogo ljudi koji su jedva dočekali da završe fakultet i počnu raditi, ali i onih koji bi se rado vratili u studentske dane. Dakle to je vrlo individualno.

Što je za tebe tajna uspjeha, kako se kod nas probiti i dobiti posao? Misliš li da danas prednost imaju krivi ljudi na natječajima za posao te da sustav odabira nije relevantan i pošten?

Ne bih o sustavu odabira, vidjet

NACIONALNA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA U ZAGREBU

ćete kada dođete do toga. J Rekla bih da ključnu ulogu igra sreća i to da se u pravom trenutku nađete na pravom mjestu, naravno, s pravim kvalifikacijama. Zato su upornost i trud koji je prethodio svemu tomu najvažniji. Moj posljednji razgovor za posao bio je ujedno i najugodniji do sada, bila sam potpuno opuštena jer sam mislila da nemam izgleda, a ipak sam se trudila da se primijeti kako mi je stalo. Dobila sam posao najvećim dijelom zahvaljujući svojim studentskim aktivnostima, ali i prethodnom radnom iskustvu.

Kako je izgledao tvoj put nakon fakulteta, što je bilo prvo što si učinila? Koliko ti je trebalo da pronađeš posao i na koji si način u toj namjeri uspjela?

Pronaći prvi „posao“ bilo je vrlo lako. Poslala sam otvorene zamolbe isti dan kada sam diplomirala i dobila nekoliko ponuda za stručno osposobljavanje. Odabrala sam knjižnicu Filozofskog fakulteta Osijek, gdje sam i ostala pune tri godine, tj. do odlaska u Zagreb.

Postoji li nešto na što bi posebno upozorila naše studente pri odabiru posla?

Ne odustajte odmah na početku od onoga što biste voljeli raditi ako vam ne „upali“ već s prvom zamolbom ili u prvom gradu. Mi kao informatolozi nismo ograni-

čeni na nekoliko radnih mjesta, što je odlično. Treba samo biti uporan i pozitivan. Okružite se takvim ljudima, ne dajte da vas negativnosti pokolebaju.

Možeš li ukratko reći čime se sada baviš, odnosno koje je tvoje radno mjesto i gdje si trenutno?

Trenutno radim kao diplomirani knjižničar u Informativnom centru Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Većinu vremena zadužena sam za pružanje bibliometrijskih usluga hrvatskoj akademskoj zajednici. Vodit ću vas i u stručni obilazak ako ikada zalutate u Nacionalnu.

Jesi li na to radno mjesto „ciljala“ nakon fakulteta?

Ako sam se ikada zamišljala u knjižnici, onda sam željela raditi posao vezan uz baze podataka i repozitorije. Posrećilo mi se da upravo te poslove i obavljam na svojoj sadašnjoj poziciji.

Smatraš li da su mladi ljudi danas potrebni knjižnicama da bi razbili stereotipe i uveli više inovativnijih i kreativnijih projekata?

Naravno, ali neophodno je i iskustvo starijih kolega. Također je jako važno i biti okružen ljudima s različitim obrazovnim podlogama i idejama.

Jesi li danas zadovoljna svojim poslom i zašto bi savjetovala studentima da idu putem kojim si ti išla?

Mogu reći da sam zadovoljna, ali mislim i da me još mnogo toga očekuje. Ne bih nikome savjetovala da ide mojim ili ičijim putem. Znam kolege koje su studirale sa mnom, a rade potpuno drukčije poslove od mene, bili oni u privatnim tvrtkama ili državnim ustanovama, i zadovoljni su. Izbor je individualan.

Za kraj, zanima me tvoje mišljenje o tome postoji li u Hrvatskoj budućnost za mlade informatologe ili je nužno da odu van kako bi uspjeli?

Informatijske znanosti široko su područje, uključuju i privatni i državni sektor te širok spektar zanimanja. Nužno je raditi na tome da nas tržište rada prepozna, a mislim da Odsjek ide u dobrom smjeru. Naravno, ne treba zaboraviti i tradicionalna radna mjesta u AKM-ustanovama na kojima se također traže informatijski stručnjaci i poznavanje informativskih tehnologija.

Ja sam Ana i diplomirala sam informatologiju 2012. godine, smjer Nakladništvo i knjižarstvo. Nakon druge godine studija odlučila sam paralelno studirati i medijsku kulturu na Odjelu za kulturologiju, gdje sam diplomirala 2014. godine. Tek sam tada krenula tražiti posao. Pronašla sam ga nakon otprilike mjesec dana u jednoj maloj nakladničkoj kući u Zagrebu, u kojoj radim već tri godine. Budući da nas je tamo zaposleno samo će-

“Osjećaj koji se javlja kad u rukama držite opipljiv proizvod svojega rada jednostavno je neopisiv. “

tvero, ne postoji klasična podjela poslova, što mi se jako sviđa jer sam tako dobila uvid u funkcioniranje najrazličitijih procesa i stekla neprocjenjiva znanja i iskustvo.

Informatologija je bila na vrhu moje liste željenih studija upravo zbog nakladništva i, da mogu, ponovno bih izabrala isto. Oduvijek me privlačio proces nastanka knjige – od prvog čitanja rukopisa, rada na njemu, pa do otisnute knjige divnog mirisa, tek pristigle iz tiskare. Osjećaj koji se javlja kad u rukama držite opipljiv proizvod svojega rada jednostavno je neopisiv. Ne mislim da postoji nekakva univerzalna tajna uspjeha kako dobiti željeni posao. Možda bih mogla reći kako nije dovoljno „samo“ završiti fakultet. Primjerice ne bi bilo loše već za vrijeme studiranja početi raditi nešto vezano

uz studij, vezano uz ono što bismo možda željeli raditi kasnije. Tako ćete se ipak malo više isticati od drugih kolega s diplomom koje će se po završetku studija naći u istoj situaciji kao i vi – traženju posla. Možda će upravo to biti presudan čimbenik zbog kojeg će se poslodavac odlučiti zaposliti baš vas.

Informatolozi po završetku ovog studija imaju sasvim dovoljno teorijskih znanja za posao u nakladništvu. Nažalost, mislim da ipak nemaju dovoljno praktičnih znanja kako bi naučenu teoriju primijenili i još se bolje upoznali s radom jedne nakladničke kuće. Ili je tako barem bilo dok sam ja studirala. Mnoge su mi stvari s kojima se susrećem u svakodnevnom radu bile poznate, profesori su ih spominjali na predavanjima, diskutirali smo o njima, promišljali... Međutim jedno je slušati o autorskim pravima, a nešto sasvim drugo razvijati svakodnevnu korespondenciju s nakladnikom, primjerice u Nizozemskoj, kako biste dobili ista ta autorska prava za objavljivanje djela na hrvatskom jeziku.

Za kraj, mogu samo reći kako mislim da budućnost informatologa u Hrvatskoj nije tako mračna kako se nekima možda čini. Ne mislim da je nužno otići van kako bi se

“Za uspjeh je, prije svega, potrebno imati znanje, snažnu volju i motivaciju te biti spreman svakodnevno učiti i raditi na sebi. “

“Biti informacijski stručnjak znači istovremeno se informirati i tražiti sebe.”

uspjelo. Naposljetku, odlazak nije nužno i garancija uspjeha. Za uspjeh je, prije svega, potrebno imati znanje, snažnu volju i motivaciju te biti spreman svakodnevno učiti i raditi na sebi.

Nakon razgovora s ovim simpatičnim djevojkama itekako je vidljivo da budućnost za informatologe postoji. Ono što mene u ovim pričama osobito fascinira jest uzbuđenje, oduševljenje i način na koji one govore o stvarima koje danas rade. Dakle budite uvjereni da knjižnica i nakladnički sektor itekako kriju mnogo toga. Činjenica je da je put nakon fakulteta puno teži nego cijelo studiranje. Netko se snađe lakše, a netko nauči na teži način. Upornost je vrlina jakih ljudi i ona je svugdje najpoželjnije iskustvo.

Biti informacijski stručnjak znači istovremeno se informirati i tražiti sebe. Ta potraga uključuje i Hrvatsku. Lijepo je znati i iz prve ruke čuti da se posao u Hrvatskoj može pronaći.

Nitko od nas ne želi raditi ono što ne voli. Nitko od nas ne želi provoditi dugosatne smjene na mjestima na kojima se ne osjeća dobro. Ali istovremeno, svatko od nas mora proći mnogo toga, stjecati iskustva i nastaviti pokušavati, pronaći neki kompromis, a na kraju taj kompromis pretvoriti u konačno zadovoljstvo. I ono najvažnije, pronaći mjesto gdje će konačno zadovoljstvo rezultirati uspjehom, tamo se dobro smjestiti, napredovati i graditi svoju karijeru.

Tekst; Gabrijela Čuljak

